

MONITOR KOREAŃSKI

MARZEC 2017

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie. Monitor opracowała mgr Joanna Jatczak – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR KOREAŃSKI

MARZEC 2017

I. WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

1 marca: Chiny zakazują wycieczek zorganizowanych do Korei Południowej? Według koreańskich doniesień to rząd chiński jest odpowiedzialny za wstrzymanie tanich wycieczek do Korei. Do 15 marca wycieczki zorganizowane mają przestać być sprzedawane, a zalecenie to dotyczy biur podróży zlokalizowanych w Pekinie, ale w przeciągu miesiąca ma być rozciągnięte na cały kraj. Jest to kolejny krok, który Chiny podejmują w ramach protestu przeciwko umieszczeniu systemu antybalistycznego THAAD na terenie Republiki Korei. Decyzja ta bardzo martwi Koreańską Organizację Turystyczną (KTO), która przewiduje 10 miliardów dolarów straty dla przemysłu turystycznego w tym roku.

3 marca: konserwatywna Partia Bareun krytykuje Chiny. Po tym jak pojawiły się pogłoski, że Chiny namawiają swoje największe biura podróży do zaprzestania sprzedawania wycieczek do Korei Południowej, Partia Bareun oskarżyła chiński rząd o „odwet” na koreańskiej gospodarce. Przywódca partii w swoim wystąpieniu nawoływał również głównego kandydata Partii Demokratycznej Moon Jae-ina do zajęcia stanowiska w sporze z Chinami.

5 marca: koreański minister handlu rozważa podjęcie międzynarodowych kroków prawnych przeciwko Chinom. Minister Joo Hyung-hwan zamierza przyjrzeć się uważnie, czy Chiny swoimi działaniami nie naruszają zasad Światowej

PREZYDENT PARK ODWOŁANA

Park Geun-hye zostaje usunięta ze stanowiska prezydenta Republiki Korei, a następnie aresztowana. Chiny coraz bardziej uderzają w koreańską gospodarkę, a wspólne manewry wojskowe ze Stanami Zjednoczonymi wzmagają napięcie na Półwyspie Koreańskim.

Organizacji Handlu oraz postanowień zawartej pomiędzy Seulem a Pekinem umowy o wolnym handlu. W Ministerstwie Handlu toczony są także dyskusje nad sposobami radzenia sobie z wpływem chińskiego bojkotu na poszczególne sektory przemysłowe. Minister spraw zagranicznych Yun Byung-se dodał, że w odpowiedzi na koreańskie prośby wyjaśnienia sytuacji chiński rząd oficjalnie zaprzeczył jakiegokolwiek ingerencji w stosunki handlowe między obydwojema państwami.

6 marca: administracja Park Geun-hye stworzyła „białą” i „czarną” listę artystów.

Prokuratura ujawniła, że administracja Park nadużywała publicznych funduszy (około 172 miliony dolarów) wspierając konserwatywnych artystów, jednocześnie dyskryminując osoby, które umieściła na swojej „czarnej liście”. Ministerstwo kultury „kontrolowało” artystów poprzez takie organizacje jak Koreańska Rada Sztuki (ARKO), Koreańska Rada Filmowa (KOFIC) oraz Koreańska Agencja Promocji Przemysłu Publikacji (KPIPA). Są to kluczowe organizacje, do których artyści aplikują o finansowe wsparcie swoich projektów z funduszy publicznych. Jest to kolejny przykład nadużycia władzy przez administrację Park ujawniany przez prokuraturę.

8 marca: odsłonięcie pierwszego pomnika kobiet pocieszycielek w Europie.

Międzynarodowy dzień kobiet został w Niemczech uczczony odsłonięciem pomnika upamiętniającego kobiety, które w czasie drugiej wojny światowej trafiały do japońskich obozów jako niewolnice seksualne. Podobne pomniki znajdują się w Korei Południowej, a także Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Australii i Chinach. Pomnik odsłonięty 8 marca w niemieckim mieście Wiesent ma na celu szerzyć światową świadomość na temat problemu kobiet pocieszycielek, który w oczach Koreańczyków uznawany jest za japońską zbrodnię wojenną. Statua początkowo miała stanąć w innym niemieckim mieście, ale z powodu na japoński sprzeciw musiano zmienić lokalizację. Na uroczystości odsłonięcia pomnika w Wiesent pojawiła się 90-letnia Koreanka Ahn Jeom-soon, jedna z nielicznych żyjących do dziś ofiar tej wojennej seksualnej przemocy.

8 marca: Korea Południowa spada w rankingu "najlepszych państw". Według corocznego raportu amerykańskiego przedsiębiorstwa mediowego US News & World Report Korea Południowa zajmuje 23 miejsce na liście, spadając o 4 pozycje. Ranking bierze pod uwagę takie elementy jak wpływ kulturowy i narodowe dziedzictwo, władzę państwową, jakość życia i dogodne warunki ekonomiczne.

9 marca: traktat o wolnym handlu pomiędzy Koreą Południową a Stanami Zjednoczonymi przynosi korzyści obu stronom. Według raportu koreańskiego Instytutu Handlu Międzynarodowego (IIT) podsumowującego okres 5 lat od podpisania traktatu o wolnym handlu obustronna wymiana ekonomiczna co roku zwiększa się średnio o 1,7 procent. Oznacza to, że wbrew obawom ze strony amerykańskiej, oba kraje czerpią korzyści ze wspólnego porozumienia. Niektóre dane wskazują, że Stany Zjednoczone zyskują nawet więcej od Korei. Raport jest odpowiedzią na plany

administracji Donalda Trumpa względem renegotjacji amerykańskich traktatów o wolnym handlu.

10 marca: Prezydent Park Geun-hye zostaje usunięta ze stanowiska. Sąd Konstytucyjny jednogłośnie orzekł, że w procesie impeachmentu Park Geun-hye zostaje odwołana ze stanowiska prezydenta. Tym samym została ona pozbawiona immunitetu, który chronił ją przed postawieniem jej w stan oskarżenia o udział w skandalu korupcyjnym przez prokuraturę. Grozi jej aż 13 zarzutów.

15 marca: rząd wyznacza datę wyborów prezydenckich na 9 maja. Po decyzji Sądu Konstytucyjnego o usunięciu Park Geun-hye ze stanowiska prezydenta rząd musiał wyznaczyć wybory w przeciągu 60 dni. Kandydaci będą mieli 23 dni na przeprowadzenie swoich kampanii, co oznacza, że w przeciągu najbliższych 37 dni partie polityczne muszą przedstawić swoich ostatecznych kandydatów w wyścigu o stanowisko prezydenta. Tego samego dnia, którego została ogłoszona data wyborów prezydenckich, obecny premier pełniący obowiązki prezydenta Hwang Kyo-ahn zapowiedział, że nie będzie w nich startować.

15 marca: czy przy okazji wyborów prezydenckich odbędzie się referendum w sprawie rewizji konstytucji? Trzy z czterech największych partii politycznych zgodziło się z takim pomysłem. Porozumienie osiągnięto podczas spotkania liderów Partii Wolność (wcześniej Saenuri), Partii Bareun oraz Partii Ludowej. Partia Demokratyczna, posiadająca obecnie większość w Zgromadzeniu Narodowym nie zdecydowała jeszcze czy przychylić się do decyzji przeprowadzenia referendum tego samego dnia co wyborów prezydenckich. Bez poparcia przynajmniej 35 posłów Partii Demokratycznej w głosowaniu plenarnym nie będzie wymaganej większości, aby taki pomysł doszedł do skutku.

17 marca: Dania decyduje się na ekstradycję córki Choi Soon-sil. Chung Yoo-ra jest poszukiwana przez koreańską prokuraturę w celu przesłuchania jest w związku ze śledztwem w sprawie skandalu korupcyjnego, w którym główną podejrzaną jest jej matka Choi Soon-sil. Od początku tego roku Chung przebywała w areszcie w Dani, a 17 marca kraj ten zdecydował się na jej ekstradycję do Korei Południowej. Tego samego dnia w niewyjaśnionych okolicznościach zmarł obrońca Choi, Peter Martin Blinkenberg, który zamierzał wnieść apelację w sprawie decyzji duńskiej prokuratury. Choi Soon-sil i Chung Yoo-ra są podejrzewane o m.in. wywieranie presji na prestiżowy koreański uniwersytet Ewha, na którym studiowała Chung. Rzekomo pod wpływem Choi jej córka została nie tylko przyjęta na studia, ale także wyniki jej egzaminów miały być fałszowane.

19 marca: politycy Partii Ludowej rozpoczynają walkę o nomiancję na kandydata w wyborach prezydenckich. Ahn Cheol-soo i Sohn Hak-kyu rozpoczęli swoje kampanie. Obaj kandydaci są czołowymi politykami tej partii. Partia Ludowa ma 4 kwietnia ogłosić, kto z ich ramienia będzie startował w nadchodzących majowych wyborach.

20 marca: prokuratura przesłuchuje Park Geun-hye. Była prezydent Republiki Korei jest podejrzana o współudział w korupcyjnych działaniach Choi Soon-sil. Park ma być przesłuchana w sprawie tajnych funduszy, które odziedziczyła po ojcu, generale i byłym autorytarnym przywódcy Korei Park Chung-hee. Funduszem tym miała zarządzać Choi, która jest podejrzewana także o zakładanie fikcyjnych spółek w Niemczech i pranie pieniędzy. W śledztwo ma się włączyć także strona niemiecka.

20 marca: koreański współczynnik urodzeń jest najniższy wśród państw OECD. Według corocznej publikacji Centralnej Agencji Wywiadowczej Stanów Zjednoczonych "The World Factbook" Korea Południowa osiągnęła w tym roku najniższy współczynnik urodzeń wśród członków Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, a tym samym jeden z najniższych na całym świecie. Korea Południowa zajmuje 220 miejsce na liście 224 państw świata.

22 marca: repatriacja szczątków chińskich żołnierzy krokiem do poprawy obustronnych relacji. Korea Południowa manifestuje swoje oddanie humanitarnemu projektowi, który ma celu zwrócenie szczątek poległych żołnierzy w czasie wojny koreańskiej. Działanie to ma na celu ocieplenie relacji z Chinami.

24 marca: kandydat na stanowisko prezydenta Moon Jae-in zapowiada wznowienie śledztwa w sprawie zatonięcia promu Sewol. Moon obiecał, że jeśli stanie na czele rządu, to jak najszybciej powoła nową specjalną komisję śledczą, która będzie miała na celu dalsze badanie katastrofy promu Sewol. Ma być to krok do „oczyszczenia” rządu i administracji. Podczas pierwszego śledztwa w sprawie przyczyn katastrofy odkryto, że istniały korupcyjne relacje między przedsiębiorstwami zajmującymi się żegluga, a biurokratami. Prom Sewol przed swoim zatonięciem przeszedł szerego modernizacji niezgodnych z przepisami, co także mogło się przyczynić do katastrofy.

28 marca: Partia Bareun ogłasza swojego kandydata w nadchodzących wyborach prezydenckich. W prawyborach zwyciężył Yoo Seong-min. Partia Bareun powstała w wyniku podziału Partii Wolność (wtedy Saenuri), gdy wybuchł skandal wokół Park Geun-hye. Ta mniejszościowa konserwatywna partia ma jednak nikłe szanse na zwycięstwo w wyborach prezydenckich, na co wskazują sondaże (około 2% poparcia).

29 marca: Moon Jae-in wygrywa drugą rundę prawyborów Partii Demokratycznej. Były przywódca największej partii w parlamencie Moon Jae-in zdaje się być jej najpewniejszym kandydatem. Czekają go jeszcze dwie rundy prawyborów, poprzedzające nominację na kandydata w wyścigu o stanowisko prezydenta. Sondaże wskazują, że Moon posiada 33% poparcie Koreańczyków. Na drugiej pozycji znajduje się się Ahn Cheol-soo z Partii Ludowej z 16% poparciem. Główny kontrkandydat Moona w Partii Demokratycznej, An Hee-jung zajmuje trzecie miejsce, odnotowując spadek poparcia na rzecz Ahna.

31 marca: była prezydent Park Geun-hye aresztowana. Wśród stawianych jej zarzutów znajduje się oskarżenie o korupcję, nadużywanie władzy oraz ujawnianie tajnych rządowych informacji. Jest to trzeci przypadek aresztowania byłej głowy państwa południowokoreańskiego. Byli prezydentowie Roh Tae-woo oraz Chun Doo-hwan byli aresztowani za korupcję oraz inne zarzuty.

II. KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

6 marca: Węgry potępiają północnokoreański test raketowy. Węgierskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Handlu wydało oświadczenie nawołujące reżim północnokoreański do zaprzestania naruszania rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ. Północnokoreańskie prowokacje określono mianem bezpośredniego zagrożenia dla regionu oraz bezpieczeństwa Japonii i Republiki Korei. W oświadczeniu wyrażono wsparcie dla węgierskich partnerów w regionie oraz zainteresowanie możliwością rozszerzenia sankcji nałożonych na Pjongjang.

8 marca: Sekretarz Stanu Krzysztof Szczerski składa wizytę w Republice Korei. Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej spotkał się ze swoimi odpowiednikami Sekretarzem ds. Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Narodowego Kim Kyou-hyunem oraz Wiceministrem Spraw Zagranicznych Lim Sung-namem podczas swojej wizyty w Seulu. Spotkanie dotyczyło dwustronnej współpracy obu państw i ich strategicznego partnerstwa, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa. Jednym z tematów była także możliwość przyszłej współpracy na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) oraz wymiana informacji na temat bieżącej sytuacji w Europie Wschodniej oraz na Półwyspie Koreańskim. Podczas spotkania wymieniono także wspólne doświadczenia dotyczące współpracy ze Stanami Zjednoczonymi związanej z tarczami antyrakietowymi, które mają być umieszczone zarówno w Polsce, jak i na terenie Korei Południowej. Wizyta Krzysztofa Szczerskiego w Seulu kończyła serię spotkań z azjatyckimi partnerami, która miała na celu pozyskanie wsparcia polskiej kandydatury na niestałego członka w Radzie Bezpieczeństwa ONZ.

10 marca: w Ministerstwie Spraw Zagranicznych w Bułgarii odbyło się spotkanie dotyczące implementacji sankcji wobec Korei Północnej. Na spotkaniu obecny był Ambasador Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokartycznej. Dotyczyło ono wprowadzenia sankcji Rady Bezpieczeństwa ONZ na mocy Rezolucji 2321(2016). Sankcje te są odpowiedzią na północnokoreańskie testy nuklearne oraz próby raketowe i dotyczą m.in. embarga na węgiel, żelazo, miedź i inne surowce, a także helikoptery i

statki. Bułgaria zajmuje takie samo stanowisko jak większość państw, popierając wprowadzenie sankcji, które mają na celu redukcję napięcia na Półwyspie Koreańskim.

21 marca: nowy ambasador Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej spotkał się z serbskim Ministrem Spraw Zagranicznych. Minister Spraw Zagranicznych Ivica Dacic spotkał się z Ri Pyong Du, nowym północnokoreańskim ambasadorem w Serbii, który wcześniej tego samego dnia wręczy list akredytacyjny serbskiemu prezydentowi. Minister Dacic wyraził wdzięczność Serbii za nieuznawanie Kosowa przez Koreę Północną. W sprawie Półwyspu Koreańskiego strona serbska wyraziła jedynie nadzieję na zmniejszenie napięcia i rozwiązanie problemu sposobami dyplomatycznymi.

31 marca: Ambasador Krzysztof Majka odwołany ze stanowiska. Krzysztof Majka pełnił funkcję Ambasadora Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Korei od 2011 roku. Dnia 13 marca na kampusie Uniwersytetu Studiów Zagranicznych Hankuk (HUFS) odbyła się ceremonia pożegnalna dla ambasadora i jego żony.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

1 marca: rozpoczęcie corocznych militarnych ćwiczeń. Stany Zjednoczone i Korea Południowa rozpoczynają swoje coroczne manewry wojskowe. Strona północnokoreańska uważa je za jawną prowokację. Przedstawicielstwo wojska zapowiedziało, że tegoroczne manewry będą miały porównywalną skalę z zeszłorocznymi i weźmie w nich udział około 300 tysięcy południowokoreańskich grup wojskowych oraz 150 tysięcy amerykańskiego personelu wojskowego. Ćwiczenia mają zakończyć się pod koniec kwietnia.

9 marca: Korea Południowa obawia się zwiększenia zagrożenia atakami cybernetycznymi Południowokoreańskie Ministerstwo Nauki, Technologii Teleinformatycznych i Planowania wydało ostrzeżenie dotyczące wzrostu zagrożenia atakami cybernetycznymi ze strony Korei Północnej i innych państw (głównie Chin). Ostatnio zwiększyły się próby ataku hackerskiego na kluczowe koreańskie agencje państwowe, a za ich sprawców upatrywana jest Korea Północna. Dodatkowo na przełomie lutego i marca strony internetowe koreańskich przedsiębiorców, jak chociażby internetowe sklepy firmy Lotte, padły ofiarą cyberataków ze strony chińskich przeciwników zainstalowania w Korei Południowej systemu antybalistycznego THAAD.

9 marca: Chiny dostarczają zakazanego sprzętu elektronicznego do Korei Północnej. Jak donoszą południowokoreańskie media w zeszłym roku Chiny sprzedały

Korei Północnej wartą powyżej 4 milionów dolarów elektronikę, w tym routery, serwery i mikroprocesory. Korea Północna objęta jest sankcjami nałożonymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych za testy nuklearne, które miały miejsce w ostatnich latach. Zgodnie z sankcjami eksport tego typu urządzeń elektronicznych jest zakazany. Sankcje są jednak mało skuteczne, gdyż Korea Północna omija je poprzez handel z Chinami. Opinia międzynarodowa, w szczególności Korea Południowa, niejednokrotnie apelowała do Chin o wspólne działanie mające na celu powstrzymanie północnokoreańskich zbrojeń.

14 marca: rozpoczynają się trójstronne ćwiczenia marynarki w wykrywaniu wrogich rakiet. Ćwiczenia marynarek Republiki Korei, Stanów Zjednoczonych i Japonii nie są częścią trwających w marcu wspólnych koreańsko-amerykańskich manewrów wojskowych, a oddzielnym projektem. W ciągu trwających dwa dni ćwiczeń marynarze trenują wykrywanie i śledzenie pocisków rakietowych, a także dzielenie się zdobytymi informacjami. W zeszłym roku ustalono, aby ćwiczenia tego typu przeprowadzać regularnie dla bezpieczeństwa regionu, w którym Korea Północna grozi testami swoich pocisków.

14 marca: amerykański lotniskowiec wzbudza groźby ze strony północnokoreańskiej. W trakcie wspólnych ćwiczeń wojsk amerykańskich i południowokoreańskich lotniskowiec USS Carl Vinson zbliżył się do wód terytorialnych Korei Północnej, choć jak zapewnia rzecznik marynarki lotniskowiec znajdował się na planowanym kursie. Jak co roku reżim Kim Jong-una grozi bezlitosnymi atakami w odpowiedzi na wojskowe ćwiczenia Stanów Zjednoczonych i ich sojuszników, które uznaje za prowokacje. Tym manewrom wojskowym sprzeciwiają się także Chiny, uznając je za niepotrzebne zaognianie sytuacji w regionie.

14-17 marca: Seoul wzmacnia swoją antypółnocnokoreańską dyplomację. Minister spraw zagranicznych Yun Byung-se wybrał się z wizytą do Singapuru i Sri Lanki, by dyskutować na bezpieczeństwie w regionie i zagrożeniu jakie stanowi Korea Północna. Jest to kolejny krok południowokoreańskiej dyplomacji w ponagłaniu międzynarodowej społeczności, aby ta zwiększyła presję na Pjongjang.

17 marca: amerykański sekretarz stanu Rex Tillerson z wizytą w Seulu. Podczas swojej podróży do Korei Południowej, Japonii i Chin, Tillerson dyskutował nad „świeżym” podejściem do Pjongjangu. Podczas wspólnej konferencji prasowej z ministrem spraw zagranicznych Yun Byung-se, sekretarz stanu zapowiedział, że polityka strategicznej cierpliwości wobec Korei Północnej wyczerpała się, a wobec realnych groźb nuklearnych mogą być podjęte nawet kroki militarne. Wspólnym celem Korei Południowej i Stanów Zjednoczonych jest całkowita denuklearyzacja Korei Północnej. Obie strony podkreśliły także, że system przeciwrakietowy THAAD, który ma być rozmieszczony w Korei Południowej ma zapewniać bezpieczeństwo przed Pjongjangiem i nie jest wymierzony w żaden inny kraj.

19 marca: Korea Północna przeprowadza test silnika raketowego. Próba ta nadzorowana była przez samego Kim Jong-una. Korea Północna oficjalnie ogłasza, że są to dalsze prace nad rozwojem ich programu kosmicznego, choć w rzeczywistości jest to raczej przykrywką dla opracowywania systemu będącego w stanie napędzać rakiety balistyczne.

19 marca: chiński Minister Spraw Zagranicznych Wang Yi proponuje trójstronne rozmowy dotyczące denuklearyzacji Korei Południowej. Propozycja ta została skierowana jedynie do amerykańskiego Sekretarza Stanu Rexa Tillersona, pomijając rząd południowokoreański. Chinom zazwyczaj zarzucano, szczególnie ze strony południowokoreańskiej, brak zaangażowania w rozwiązanie kwestii północnokoreańskich zbrojeń.

26 marca: Korea Południowa i Stany Zjednoczone biorą na celownik broń chemiczną. Wojska amerykańskie i południowokoreańskie przeprowadziły ćwiczenia mające na celu niszczenie broni chemicznej. Manewr polegał na zajęciu fabryki produkującej broń chemiczną i zniszczeniu jej produktów. Ćwiczenia te są odpowiedzią na nowe zagrożenie jakim jest możliwość posiadania przez Koreę Północną chemicznej broni masowego rażenia. Według południowokoreańskich analityków reżim Kim Jong-una jest w posiadaniu 25 różnych gazów bojowych, w tym niezwykle groźnego VX, użytego podczas zabójstwa przyrodniego brata przywódcy Kim Jong-nama.

27 marca: Korea Północna twierdzi, że ministerstwo ds. zjednoczenia powinno być rozwiązane. W ogłoszeniu wydanym w języku angielskim przez północnokoreańską agencję zajmującą się relacjami wewnętrznymi na Półwyspie Koreańskim zarzucono południowokoreańskiemu ministerstwu opieszałość oraz działanie przeciwko zjednoczeniu. Ponadto zarzucono, że polityka byłej prezydent Park Geun-hye wobec północnego sąsiada była polityką konfrontacji. Choć początkowo międzykoreańska polityka Park była tak naprawdę oparta na zasadzie budowania wzajemnego zaufania, to nuklearne testy Korei Północnej w 2016 roku znacząco wpłynęły na jej zmianę. Od tamtego czasu skupiono się na polityce nacisku i sankcji, które jednak przyniosły jedynie skutek w postaci krytyki ze strony północnokoreańskiej.

28 marca: Korea Północna broni swojego potencjału nuklearnego. Koreańska Centralna Agencja Prasowa (KCNA) w odpowiedzi na napływające z całego świata orzeczenia potępiające jej testy nuklearne wydaje oświadczenie. Podaje w nim, że posiadana przez nią broń nuklearna stanowi „ostatni bastion sprawiedliwości na świecie”, a sam reżim postrzega siebie jako „obrońcę światowego pokoju i bezpieczeństwa”.

29 marca: czy Korea Północna planuje przeprowadzić kolejną próbę nuklearną w kwietniu? Południowokoreańscy eksperci od spraw wojska ostrzegają, że Korea Północna weszła w finałową fazę przygotowań kolejnego, szóstego już testu

nuklearnego. Jako możliwy termin podają kwietniowy szczyt pomiędzy Chinami a Stanami Zjednoczonymi lub urodziny Kim Il-sunga (Kim Ir-sena) 15 kwietnia. Pierwszy test nuklearny przeprowadzony przez Koreę Północną miał miejsce w 2006 roku, a kolejne w latach 2009, 2013 oraz w styczniu i wrześniu ubiegłego roku. W odpowiedzi na południowokoreańskie przypuszczenia co do szóstej próby nuklearnej Stany Zjednoczone powstrzymały się od komentarza, a rosyjski Ambasador w Republice Korei Aleksander Timonin nawoływał do wstrzymania się od podejmowania jakichkolwiek działań, które mogą jedynie zwiększyć napięcie na Półwyspie Koreańskim. Ambasador Timonin wyraził także potrzebę wznowienia rozmów sześciostronnych.

30 marca: zwłoki Kim Jong-nama zostaną zwrócone Pjongjangowi. Rząd malezyjski doszedł do porozumienia z Koreą Północną w sprawie zwłok zabitego na lotnisku przyrodniego brata Kim Jong-una. Choć zabity został zidentyfikowany przez Koreę Południową jako Kim Jong-un, Pjongjang posługuje się nazwiskiem Kim Chol. W swoim wystąpieniu premier Malezji także nie podał nazwiska Kim Jong-nama. Jest to krok w stronę naprawy relacji między oboma państwami.

KOMENTARZ

1. Chiny protestujące przeciwko THAAD podejmują kroki odwetowe w stosunku do Korei Południowej. W marcu zostały zakazane tanie wycieczki zorganizowane do Republiki Korei i już teraz Korea doświadcza negatywnych skutków tej decyzji. Turyści z Chin stanowią znaczną ilość osób odwiedzających Koreę. Popularne są też wycieczki, których celem są zakupy w słynnych koreańskich sklepach bezcłowych. Sklepy bezcłowe firmy Lotte kumulowały 70% swoich zysków właśnie dzięki chińskim turystom. Załoczone w zeszłym roku sklepy w [marcu świeciły pustkami](#). Także takie atrakcje turystyczne jak wyspa Dzedżu (Jeju) są odwiedzane przez znacznie mniejszą ilość turystów. Bojkot tanich wycieczek do Korei dotyka przewoźników, agentów hotelowych, a także przewodników turystycznych. Jeszcze rok temu wielką popularnością cieszyły się kursy języka chińskiego dla przewodników, gdyż prognozowano, że to właśnie Chińczycy zastąpią Japończyków jako najliczniejszą nację odwiedzającą Koreę. W odpowiedzi na te problemy Ministerstwo Kultury, Sportu i Turystyki chce zachęcić turystów z państw Azji Południowo-Wschodniej oferując od czerwca możliwość odwiedzenia Korei Południowej na 15 dni bez posiadania wizy. W maju obywatele Indonezji, Singapuru i Wietnamu wybierający się na grupowe wycieczki do Korei będą mogli składać elektroniczne wnioski o wizy poprzez biura turystyczne, bez konieczności załatwiania tego w ambasadach. Koreańska Organizacja

Turystyczna planuje także przyciągnąć turystów z krajów muzułmańskich, rozpoczynając kampanię pod hasłem „Korea przyjazna muzułmanom”. Powstaje pytanie czy oprócz prób pobudzenia turystyki, rząd koreański podejmie jakieś stanowcze kroki, mające na celu ochronę sektora prywatnego, który najbardziej odczuwa chiński bojkot? Kiedy w lipcu zeszłego roku administracja Park Geun-hye podpisywała układ ze Stanami Zjednoczonymi o umieszczeniu systemu THAAD, społeczeństwo zostało zapewnione o tym, że rząd posiada skuteczne narzędzia, by poradzić sobie z ewentualnym protestem strony chińskiej. Jak dzisiejsza sytuacja pokazuje, rząd Park był zbyt optymistyczny, a chińskie działania boleśnie dotyczą przemysł turystyczny, rozrywkowy i handlowy. Co więcej, koreańska scena polityczna zdaje się być coraz bardziej podzielona i część opozycyjnych partii nawołuje do wycofania się z umowy ze Stanami Zjednoczonymi. Dyplomatyczne dyskusje z Chinami mają marne szanse odniesienia skutku póki nowy prezydent nie zostanie wybrany i nie uspokoi się koreańska wewnętrzna sytuacja polityczna. Wydaje się, że jedynie mediacje Stanów Zjednoczonych mogą pomóc w rozwiązaniu lub przynajmniej załagodzeniu sporu między Koreą Południową a Chinami.

Drugim ważnym wydarzeniem szczybla centralnego była możliwość przesłuchania nie chronionej już immunitetem Park Geun-hye . Na jaw wychodzą coraz to nowe doniesienia, wśród nich spekulacje na temat sumy pieniędzy, którą Choi Soon-sil ukryła za pomocą fikcyjnych niemieckich spółek. Szacunki sięgają nawet liczby powyżej 700 milionów dolarów w gotówce i nieruchomościach. Takie sumy budzą pytanie skąd Choi Soon-sil, która oprócz epizodu jako przedszkolanka, nigdy nie pracowała uzbierała taką fortunę? Pochodzi ona prawdopodobnie z tajnego funduszu uzbieranego przez generała Park Chung-hee i ulokowanego w bankach szwajcarskich. Ojciec Choi Soon-sil, Choi Tae-min mógł zajmować się praniem pieniędzy generała Parka, a jego córka "odziedziczyła" po nim funkcję, tak jak Park Geun-hye "rodzinny majątek". Nawet jeśli informacje te nie potwierdzą się, to nie zmienia to faktu, że fortuna rodziny Choi musi pochodzić z nielegalnych źródeł. Stronie koreańskiej sprawę mają pomóc rozwiązać Niemcy, pojawił się także apel nawołujący do współpracy Szwajcarię. W Korei Południowej pojawił się również pomysł wprowadzenia prawa, które pozwoli na konfiskatę dóbr nielegalnie zdobytych przez rodzinę Choi i generała Park Chung-hee. Ma to być krok w stronę "oczyszczenia" po dyktaturze Parka, która miała miejsce w latach 60. i 70. XX wieku.

Park Geun-hye dołączyła do niechlubnego grona byłych przywódców południowokoreańskich, którzy zostali aresztowani. Roh Tae-woo był pierwszym koreańskim prezydentem, który garnitur zamienił na więzienny uniform. W 1995 roku toczyło się przeciwko niemu śledztwo, w którym oskarżony był o otrzymanie ogromnej sumy łapówek od konglomeratów, w tym prezesa Daewoo. Chun Doo-

hwan w tym samym roku został wezwany przed sąd za zdradę stanu. Chun zdobył władzę w wyniku grudniowego zamachu stanu w roku 1979, a za czasów jego administracji doszło do masakry w Kwangju. W 1996 roku Chun Doo-hwan został skazany na karę śmierci, a Roh Tae-woo na 22 lata pozbawienia wolności. Rok później Sąd Najwyższy zredukował ich wyroki do dożywotniego więzienia i 17 lat za kratami. Obaj zostali ułaskawieni w grudniu tego samego roku przez prezydenta Kim Young-sama. Kolejny był prezydent koreański, który był podejrzewany o branie łapówek, Roh Moon-hyun, popełnił samobójstwo nim prokuratura zdecydowała się na aresztowanie go. Park Geun-hye, niegdyś ciesząca się popularnością wśród obywateli, może być skazana na przynajmniej 10 lat więzienia za samo oskarżenie o przyjmowanie łapówek. Większość społeczeństwa zgadza się z decyzją o aresztowaniu byłej pani prezydent. Przed przyszłym przywódcą Korei Południowej będzie stało niezwykle trudne zadanie ponownego zdobycia społecznego zaufania dla tego stanowiska.

2. W relacjach południowokoreańskich z Europą Środkowowschodnią nadal panuje stagnacja. Należy wnosić, że jest to wynikiem skandali politycznych w Seulu. Koreańskie działania międzynarodowe skupiają się na poszukiwaniu sprzymierzeńców w wywieraniu nacisków na Koreę Północną a państwa regionu zaangażowane we współpracę z Chinami na coraz większą skalę wykazują powściągliwość. Mimo, iż większość państw wyraża swoje oburzenie kolejnymi północnokoreańskimi prowokacjami, to ograniczają się one głównie do stanowiska podtrzymania sankcji ONZ. Jedynie Serbia patrzy bardziej przychylnym okiem na reżim Kima. Nowy ambasador północnokoreański z Serbii, akredytowany przez Bukareszt, otrzymał podziękowanie za nieuznanie niepodległości Kosowa. Postawa Serbii jest najwyraźniej pochodną dobrych relacji z Chinami i Rosją.
3. W odniesieniu do relacji na Półwyspie Koreańskim można sądzić, iż rozmowy międzynarodowe na temat Korei Północnej mogą odbyć się bez udziału Republiki Korei. Taką możliwość wskazują południowokoreańscy analitycy. Według nich kolejne rozmowy dotyczące północnokoreańskich zbrojeń miałyby charakter trójstronny, angażując jedynie Stany Zjednoczone, Chiny i Koreę Północną. Pominięcie Korei Południowej może wynikać z wewnętrznego chaosu politycznego, który destabilizuje władzę. Propozycja rozmów jedynie trójstronnych padła ze strony Chin, więc może być to spowodowane także ochłodzeniem stosunków chińsko-koreańskich. Analitycy w Korei Południowej wskazują również na nieskuteczność dotychczasowych działań podejmowanych przez Seul względem Pjongyangu. Przed południowokoreańskim rządem stoi teraz wyzwanie, aby przed chińsko-amerykańskim szczytem, który będzie miał miejsce w kwietniu zadbać o swoją pozycję na międzynarodowej arenie. Korea Południowa musi upewnić się, że administracja Donalda Trumpa na poważnie

traktuje głos Seulu w sprawach dotyczących regionu. Bezpośrednie rozmowy Pjongyangu z Chinami i Stanami Zjednoczonymi oznaczałyby osłabienie roli Korei Południowej w kształtowaniu bezpieczeństwa regionu.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

